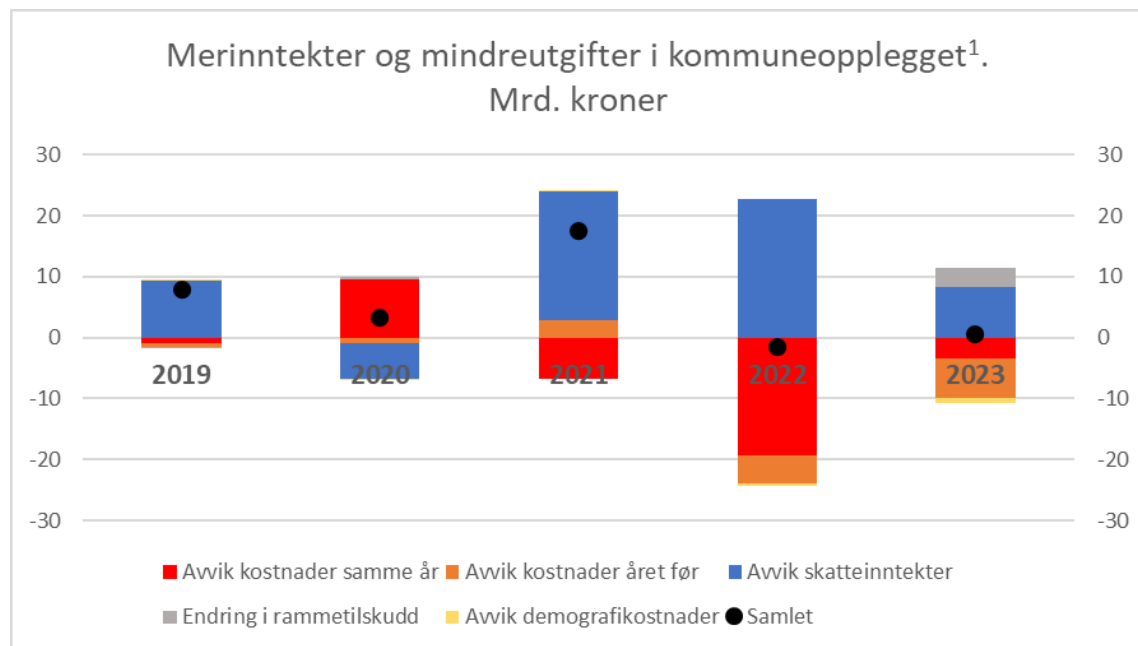

Verdensøkonomiens betydning for kommuneøkonomien

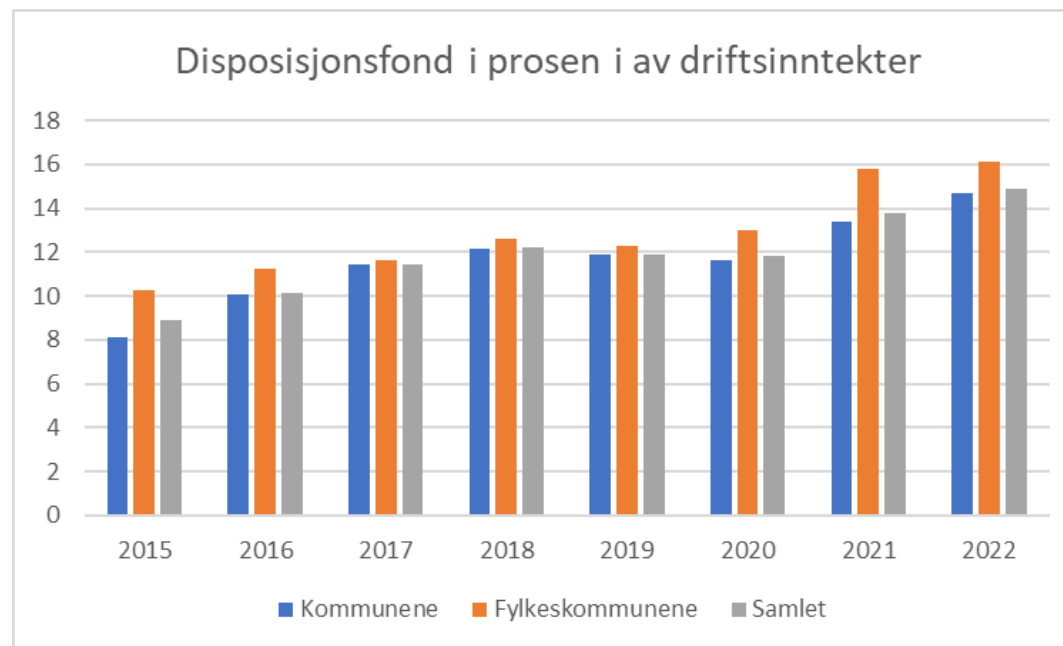
Helge Eide, topplederkonferansen 18. januar 2024

Flere år med høyere midlertidige inntekter enn ventet har gitt høyere fond

Kilde: TBU-rapport november 2023

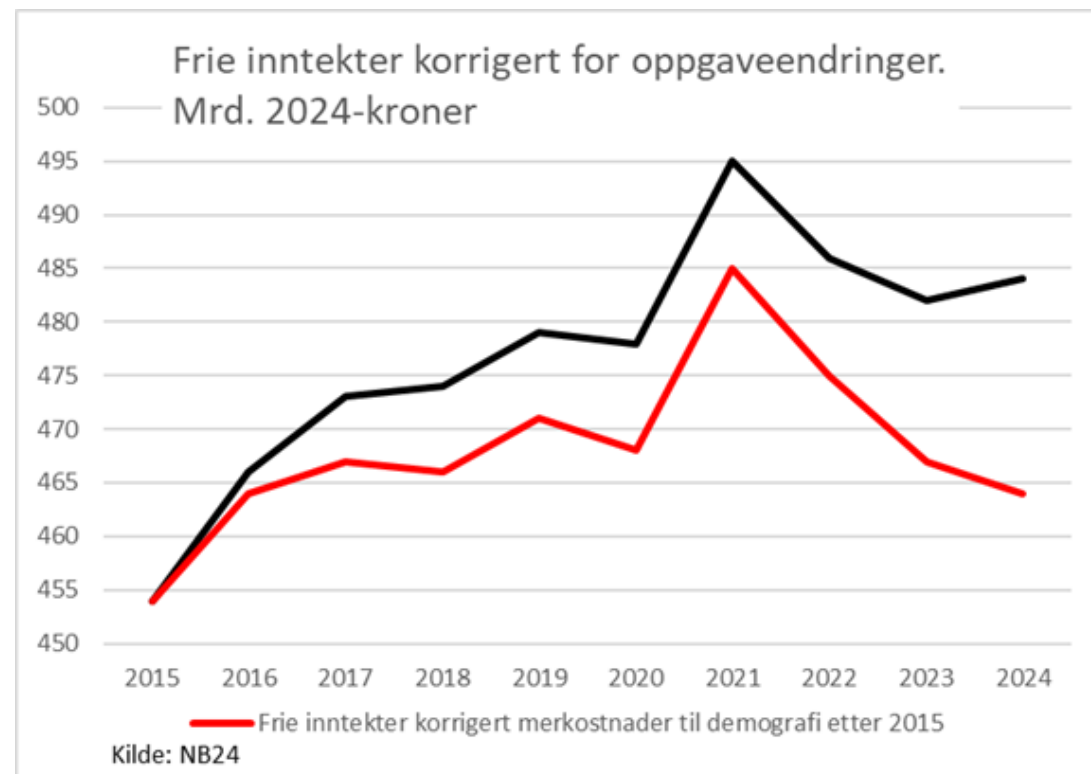
1) I 2020 skyldes endringer i skatt og deflator i stor grad pandemien, og anslagsendringen inngikk i grunnlaget beregningen av koronakompensasjonen for kommunesektoren.

Kilde: SSB/Kostra

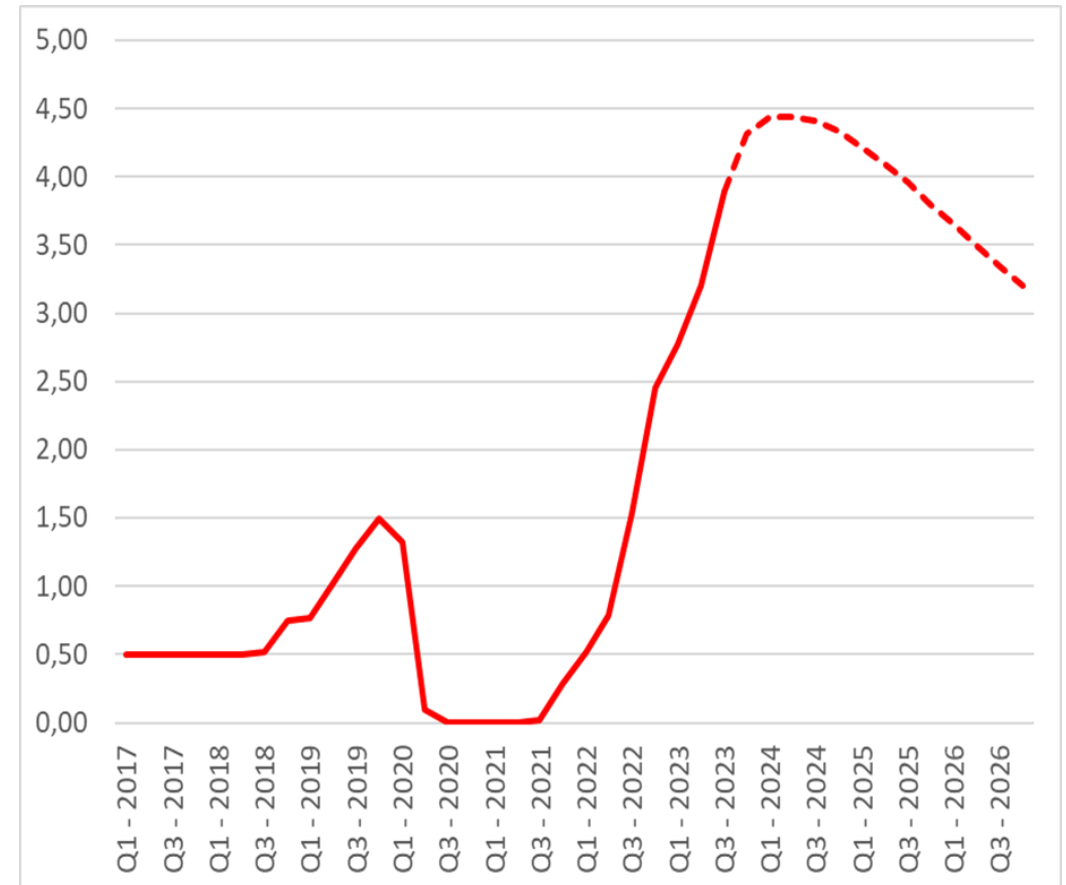
Ukompensert høy kostnadsvekst i 2022 – presser økonomien i 2024

- Situasjonen i 2023 og 2024 ser ut til å bli bedre enn anslått ved RNB23
  - Lavere kostnadsvekst
  - Merskattevekst
- Veksten i frie inntekter fra 2016 til 2024 ser ut til å bli lik demografikostnadene i perioden

Kraftig økning i rentekostnadene i kommunal sektor

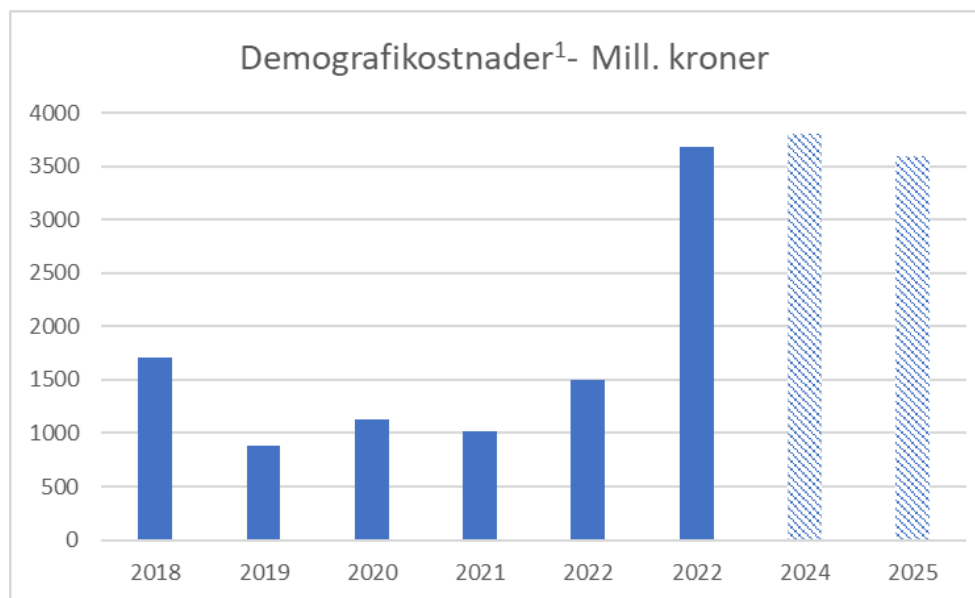
- Netto renteeksponert gjeld ved utgangen av 2022
  - 279 mrd. kroner
- Økte rentekostnadene fra 2021 til 2024 dersom rentene i sektoren øker i takt med styringsrenta:
  - 12 mrd. kroner per år

Kilde: Pengepolitisk rapport, 4/2023

Flyktnings situasjonen mer krevende for kommunesektoren

- Større usikkerhet om demografikostnadene
  - 10 000 flere flykninger enn ventet kan gi om lag 0,7 mrd. kroner i ekstra demografikostnader
- Større press på kommunale tjenester
- Stor mangel på boliger
- Flykningene kan være en verdifull arbeidskraftressurs

Kilde: TBU rapport november 2023

1) I demografianslaget for 2025 er det foreløpig lagt til grunn bosetting av 20 000 flykninger i 2024. Det er i tråd med anslaget i Statsbudsjettet 2024

Hva er viktigst å ta opp i vårens konsultasjonsmøter vedrørende kommuneøkonomien?

- Hovedformålet: å komme til enighet om hva som kan oppnås innenfor kommunesektorens inntektsrammer.
- En annen målsetning for ordningen er å redusere bruken av sterke statlige styringsvirkemidler ved å etablere enighet om prioriteringer knyttet til kommunesektorens ressurser

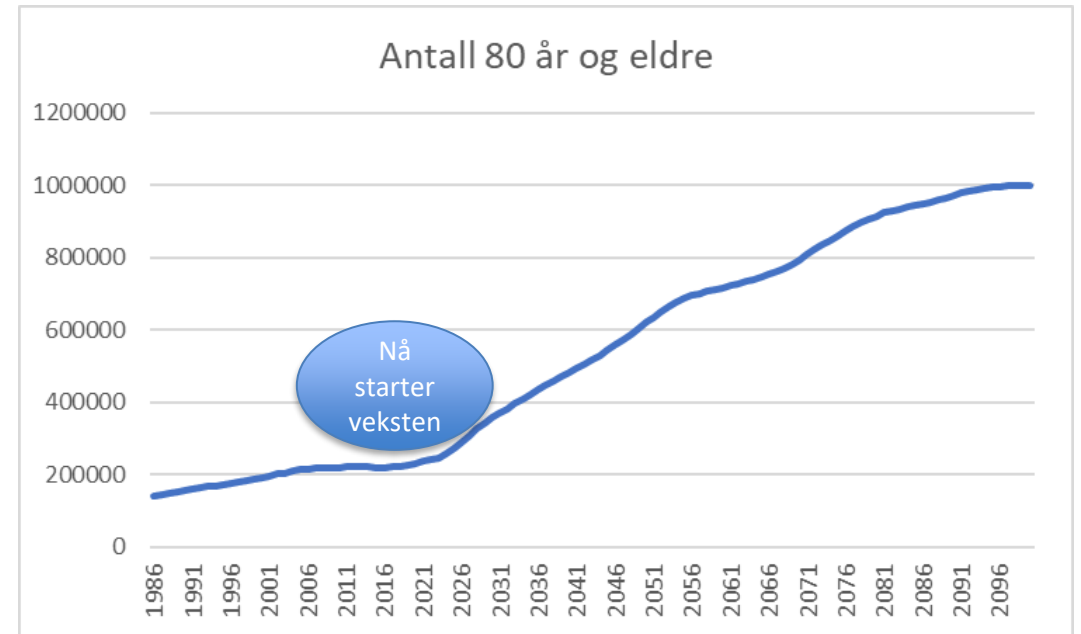
Hva vet vi om 2025 og videre?

2025

- Sterk befolkningsvekst
  - Flyktninger
    - Mer press på tjenestene
  - Fortsatt full demografiskompensasjon
- Relativt sterkt lønnsvekst
  - Høye pensjonskostnader, men lavere enn 2024
- Er toppen nådd for renteutgiftene?

2026-2030

- Full kompensasjon for demografi- og pensjonskostnader?
- Kraftig vekst i 80 + på slutten av perioden
  - Er vi dimensjonert for det i tjenestene
  - Fortsatt mangel på kompetent arbeidskraft

Kilde:SSB

Som vi sår